

จังหวัดระยอง
 เลขที่รับ..... ๑๐๙๐๓๔
 วันที่..... ๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๒
 เวลา..... ๑๖.๑๗

ที่ มท ๐๒๑๑.๕/ว ๗๕๖๘

กระทรวงมหาดไทย
 ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมเจ้าท่า ที่ คค ๐๓๐๙.๒/๔๕๓๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ได้ออกคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๔๘๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง มอบหมายข้าราชการในสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (เพิ่มเติม) และได้มอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเป็นผู้พิจารณาอนุญาต และออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น” ที่เป็นของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และปลูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จึงขอความอนุเคราะห์ให้แจ้งจังหวัดประชาสัมพันธ์และชักชวน ให้นำหน่วยงานของจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว จึงขอให้จังหวัดแจ้งหน่วยงานภายในจังหวัด และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทราบคำสั่งกรมเจ้าท่าในการอนุญาตและออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ประเภท “ฝายน้ำล้น” ดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดที่สำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ กรมเจ้าท่า โทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๒๓๔ ๑๐๗๐ และโทรสาร ๐ ๒๒๓๘ ๒๓๐๙ หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาในพื้นที่รับผิดชอบ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรหจันท์ เพ็ญพาส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
 สำนักนโยบายและแผน
 โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๔๑๖๐

กรม. ส. น. ร. ส. ข.	กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับที่ 1760	14 พ.ย. 2562
วันที่ 14 พ.ย. 62	A0503
เวลา	

ที่ คค ๐๓๐๙.๒/ 4530

กรมเจ้าท่า
ถนนโยธา กรุงเทพฯ 1๐๑๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอชักซ้อมการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท "ฝายน้ำล้น"
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักนโยบายและแผน อป.	
วันที่ 14 พ.ย. 2562	
เลขรับที่ 9578	
เวลา 10.35 น.	

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๔๘๖/๒๕๖๒ เรื่อง มอบหมายข้าราชการในสังกัดเป็น "เจ้าท่า"
ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการพิจารณาอนุญาต
ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ด้วยกรมเจ้าท่าได้ออกคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๔๘๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒
มอบหมายอำนาจ "เจ้าท่า" ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเป็นผู้พิจารณาอนุญาตและ
ออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท "ฝายน้ำล้น" ซึ่งเป็นของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจและ
ปลูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามข้อ ๖ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมเจ้าท่าขอเรียนว่าตามคำสั่งกรมเจ้าทาดังกล่าว ได้กำหนดลักษณะและรูปแบบของฝายน้ำล้น
ไว้ ๒ รูปแบบ คือ ฝายชั่วคราว และ ฝายถาวร และมอบหมายอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา
มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างฝายน้ำล้นได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กรมเจ้าท่าพิจารณา เพื่อให้การอนุญาต
เป็นไปด้วยความรวดเร็วและคล่องตัวยิ่งขึ้น อันเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการป้องกันอุทกภัย แก้ปัญหา
ภัยแล้ง และบริหารทรัพยากรน้ำของจังหวัด กรมเจ้าท่าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงมหาดไทยแจ้ง
จังหวัดประชาสัมพันธ์และชักซ้อมให้หน่วยงานของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบต่อไปด้วย
โดยหากมีการปลูกสร้างฝายน้ำล้นไปก่อนได้รับอนุญาตเป็นความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ
โดยคำนวณตามพื้นที่ในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ และต้องระวางโทษปรับรายวันวันละไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ทั้งนี้ หากกรณีมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักความปลอดภัยและ
สิ่งแวดล้อมทางน้ำ กรมเจ้าท่า ทางโทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๔ ๑๐๗๐ และโทรสาร ๐ ๒๒๓๔ ๒๓๐๙ หรือ
สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาในพื้นที่รับผิดชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนจังหวัดต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา ยาม่วง)
อธิบดีกรมเจ้าท่า

สำนักกฎหมาย
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๓๔ ๗๖๓๐

๒๕๖๒

๒๕๖๒

คำสั่งกรมเจ้าท่า

ที่ ๔๘๖/๒๕๖๒

เรื่อง มอบหมายข้าราชการในสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (เพิ่มเติม)

ตามที่กรมเจ้าท่าได้มีคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๔๓๐/๒๕๕๔ เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ และคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๘๓/๒๕๖๒ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (เพิ่มเติม) นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น อธิบดีกรมเจ้าท่า ในฐานะ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ จึงมอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำเป็นการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. มอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเป็นผู้พิจารณาอนุญาตและออกใบอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น” ซึ่งเป็นของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และปลูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามข้อ ๖ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ภายในขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๒. “ฝายน้ำล้น” ตามคำสั่งนี้ หมายความว่า อาคารทตน้ำประเภทหนึ่ง ซึ่งสร้างขึ้นทางต้นน้ำของลำน้ำธรรมชาติ ทำหน้าที่ทตน้ำที่ไหลมาตามลำน้ำให้มีระดับสูงจนสามารถไหลเข้าคลองส่งน้ำได้ตามปริมาณที่ต้องการในฤดูกาลเพาะปลูก ส่วนน้ำที่เหลือจะไหลล้นข้ามสันฝายไป มีรูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมคางหมู โดยแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ฝายชั่วคราว มีลักษณะเป็นการก่อสร้างเพื่อใช้ในช่วงระยะเวลาชั่วคราว ไม่ถาวร และวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุธรรมชาติ แบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) ฝายคอกหมู เป็นฝายที่ใช้เสาไม้ปักเป็นสองแถวห่างกัน พร้อมทั้งยึดแถวหน้ากับแถวหลังเข้าด้วยกัน และนำวัสดุใส่ระหว่างกลาง อาจเป็นหิน ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ

(๒) ฝายหินเรียง หรือฝายหินทิ้ง เป็นฝายที่นำหินมาเรียงให้ได้ระดับเพื่อเป็นแนวสันฝาย

(๓) ฝายดิน เป็นฝายที่ทำจากดิน โดยนำดินอัดให้แน่นแล้วเรียงตามแนวขวางลำน้ำ

(๔) ฝายกระสอบบรรจุดินหรือทราย เป็นฝายที่นำทรายหรือดินบรรจุภายในกระสอบแล้วเรียงตามแนวขวางลำน้ำ

๒.๒ ฝ่ายถาวร มีลักษณะเป็นการก่อสร้างที่มีความคงทนถาวร แข็งแรง ต้านทานแรงของกระแสน้ำและทนทานการกัดเซาะ แบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) ฝ่ายตะแกรง เป็นฝ่ายที่ใช้กล่องลวดตาข่ายบรรจุหินไว้ภายใน เรียงตามแนวขวางลำน้ำ

(๒) ฝ่ายคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นฝ่ายที่ก่อสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

(๓) ฝ่ายกระสอบ เป็นฝ่ายที่นำปูนบรรจุภายในกระสอบแล้วเรียงตามแนวขวางลำน้ำ

(๔) ฝ่ายหินก่อปูน เป็นฝ่ายที่ใช้ก้อนหินแทนก้อนอิฐ โดยใช้ก้อนหินขนาดพอเหมาะ ก่อซ้อนกันและใช้ปูนซีเมนต์เป็นตัวประสานให้เกาะติดกัน

๓. สิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น” ที่พึงอนุญาตได้ต้องมีลักษณะ ดังนี้

๓.๑ ต้องมีความยาวเพียงพอที่จะให้น้ำไหลมาในช่วงหน้าฝนไหลข้ามฝายไปได้ โดยไม่ทำให้เกิดน้ำท่วมตลิ่งสองฝั่งด้านเหนือน้ำ

๓.๒ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ก่อสร้างฝายน้ำล้นรูปแบบฝายชั่วคราวต้องใช้วัสดุธรรมชาติเป็นหลัก ไม่มีส่วนประกอบที่ทำจากพลาสติกหรือมีสารเคมีปนเปื้อนที่สามารถย่อยสลายออกมาสู่แหล่งน้ำได้

๓.๓ ต้องไม่ขัดต่อโครงการ แผนพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำของหน่วยงานของรัฐ

๓.๔ ได้รับความเห็นชอบจากอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๕ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งสองฝั่งบริเวณที่ขออนุญาต เหนือฝายและท้ายฝาย โดยมีมติไม่ขัดข้องหรือเห็นชอบในการก่อสร้างดังกล่าว

๓.๖ บริเวณที่ขออนุญาตก่อสร้างต้องมีสภาพตลิ่งสูงเพียงพอที่จะไม่ทำให้เกิดน้ำล้นตลิ่งหลากเข้าท่วมพื้นที่ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชน

๓.๗ บริเวณที่ขออนุญาตก่อสร้างต้องมีโครงสร้างการป้องกันการพังทลายของตลิ่ง

๓.๘ ต้องเป็นพื้นที่แม่น้ำ ลำคลอง ซึ่งไม่มีการเดินเรือ

๔. ในการออกใบอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น” ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขากำหนดเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตอย่างน้อย ดังนี้

๔.๑ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบ หากฝายน้ำล้นสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน ยกเว้นในกรณีเกิดอุทกภัย

๔.๒ ในกรณีฝายน้ำล้นชำรุดแล้วไม่มีการซ่อมแซม หรือวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างฝายน้ำล้นหลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำจนกีดขวางทางน้ำไหล ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว

๔.๓ หากฝายน้ำล้นที่ได้รับอนุญาตเป็นเหตุก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์น้ำในบริเวณนั้น ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการแก้ไขผลกระทบดังกล่าว หากไม่ดำเนินการแก้ไขผลกระทบ เจ้าท่ามีอำนาจสั่งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำ

๔.๔ ผู้ได้รับอนุญาตต้องติดตามตรวจสอบฝายน้ำล้นให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานให้เจ้าท่าทราบเป็นประจำทุกปีตามแบบที่เจ้าท่ากำหนด

ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาอาจกำหนดเงื่อนไขทำใบอนุญาตอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อกำกับดูแลด้านความปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยก็ได้

๕. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาพิจารณาอนุญาตและออกใบอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำประเภท “ฝายน้ำล้น” ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๖. เมื่อได้ออกใบอนุญาตตามคำสั่งนี้แล้ว ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขารายงานพร้อมส่งสำเนาใบอนุญาตให้สำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ รวบรวมเป็นข้อมูลทะเบียนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำต่อไป

๗. ให้รองอธิบดีกรมเจ้าท่าที่กำกับดูแลสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาในความรับผิดชอบดำเนินการกำกับดูแลการพิจารณาและการออกใบอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาตามคำสั่งนี้ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สมศักดิ์ ห่มม่วง

อธิบดีกรมเจ้าท่า